

overfatte: Driftig vovet, halvt er vundet, og han ansøgte med Tilfredsstillelse, at Historien havde vist, at det, der den Gang blev vedtaget, ikke havde stadfæstet dette Ordspørgs Sandhed. Jeg tør maasse mere end flere Andre eller mange Andre, der her ere tilstede, have en vis Opfordring til at tage Ordet i den Anledning. Jeg kan vist ikke bestrykkes for i sin Tid at have været af dem, der vare fanatiske for store Befæstninger paa forskjellige Steder, hvor vi fik dem; det tror jeg ikke, Nogen skal kunne brevide mig, og jeg tør derfor maasse tage Anledning af det Spørgsmaal, der foreligger, til særlig at tilsøie nogle Ord. Jeg skal da først sige det ærede Medlem, at jeg tror, at det Ord, han anvendte paa det af ham nævnte Tilfælde, saare let kan blive meget farligt for ham selv; thi vi have neppe nogenstinde her saaret Raad, om hvilke man med større Ret tør sige, at de ere fortissima end det, han har givet. Lad os gjøre saa Lidt for vort Forsvarsvæsen som muligt; det vil neppe høre til, at man siden efter kan betegne disse consilia som tutissima. Dertil kommer, at den hele Retning, der har gjort sig gjældende ved Forsvarsvæsenets Behandling i nærværende Session, har været saaledes, at man virkelig kommer til at sanke, hvad der ligger i de Ord, der bleve udtalte af det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds, at man anser det for at være det Heldigste aldeles Intet at gjøre. Jeg er nu ganske paa det Rene med, at dette ikke er den almindelige Mening. Naar den Afstemning, vi her skulle foretage, fører til, at der omsider kommer nye Valg, er jeg overbevist om, at der over for dem, som have stemt med Regjeringen, vil gjøre sig to Retninger gjældende. Den ene er den, som de tre Herrer, jeg har hentydet til i hvad jeg nu tillod mig at sige, repræsenterer, nemlig den, der ikke vil gjøre Noget for vort Forsvarsvæsen; den anden Retning er den, hvortil de øvrige Herrer af Flertallet, der i denne Sag gaa sammen med de nævnte Herrer, og som ville stemme sammen med dem, ville gaa. Om den første Retning skal jeg sige, at jeg egentlig betragter den som allerfarligst. Jeg tror ikke, vi ere tjente med, at det skulde gjøre sig gjældende som en almindelig Anerkjendelse, at dette lille Land anser sig for at være mest sikkert ved Intet at gjøre i denne Henseende. At Danmark skal sige til Europa: Vi ville være fredelige, vi ville holde os uden for enhver Bevægelse, er meget hønt, men jeg tror, at vi ville faae det Svar: Skjød I Oder selv. Naar vi ville fikke os at blive ansøgt for virkelig at være værd til at kunne vinde en anerkjendt Neutralitet, maa vi allerførst have sat os i den Stilling, at vi ere i Stand til at hevde vor Neutralitet; saa længe vi ikke gjøre det, vil ethvert Forsøg paa at erhverve Neutralitet for Niget for at spare, for ikke at gjøre Noget, føre til det ganske modsatte Resultat af, hvad vi tilsigte. Forholdene i vor Verdensdel ere ikke længere saaledes, som de vare

for en Snæs Aar siden, og om vi ogsaa have en ærlig Villie til at holde os uden for de store Bevægelser — det tror jeg, at enhver forstandig Regjering har, som maatte komme til Floret her — vil det ingenlunde under alle Tilfælde være nok til at kunne føre den Hensigt igjennem, som ligger bagved. Det er under flige Forhold uundgaaelig nødvendigt, at man er i Stand til at have den Villie, man har, ved at stille sig saaledes, at man ogsaa kan blive ved at holde sig udenfor Bevægelsen. Dertil maa vi sætte os i Stand, men dertil ville diplomatiske Forhandlinger ikke altid være tilstrækkelige, de være nu nok saa gode. Nei, vi trænge i den Henseende til, at vor Hensigt at ville holde os udenfor de store Bevægelser bliver støttet ved vor Evne til at kunne gjøre Modstand, naar Nogen vil drive os ud af den Stilling, vi anse det for rigtigt at indtage. Nu foreligger det andet Spørgsmaal, der vil gjøre sig lige saa stærkt gjældende, naar Kampen i Anledning af det, som nu snart kommer til Afstemning, skal føres paa Valgpladserne, nemlig Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning eller Ikke-Befæstning. Jeg skal strax her udtale, at det efter min Mening vel kan være et praktisk, et taktisk Træk paa Slagmarken mellem Parterne at opstille dette Spørgsmaal, men efter min inderligste Overbevisning har det ikke noget virkelig Sandt i sig. Her er ikke Spørgsmaal om nogen stor Befæstning af Kjøbenhavn, men kun om at gjøre vort almindelige Forsvar saa bevægelig, at det virkelig kan tjene til at forsvare ikke blot Kjøbenhavn, men ogsaa den øvrige Del af Landet. Den første Betingelse derfor er, at Maaden kan forlade Kjøbenhavn, og at den ikke, fordi man Intet vil gjøre til Kjøbenhavns Befæstning mod Søfiden, bliver nødt til at blive her under hvilke som helst Forhold, saasnart der er Tale om et Sammenstød. Det er den allerførste Betingelse, og det er Grunden, hvorfor vi maa gaa til en Søbefæstning af Kjøbenhavn, enten vi have Lykt dertil eller ikke, naar vi overhovedet skulle tænke paa at forsvare os. Det, jeg væsentlig har at indvende mod Flertallets Forslag, er, at der ikke deri er taget Hensyn til det Hovedpunkt, hvorpaa det kommer an, paa en saadan Maade, at man kan føle sig tryk derved. De ærede Herrer sige nu, at der bagved, hvad her er foreslaet, ligger den anden store Befæstning, men, mine Herrer, hvad ligger der bagved eller kan ligge bagved Flertallets Forslag? Er der absolut Sikkerhed for, at der ikke, naar man har vedtaget det, kan komme den Tid, da man siger: Det var meget godt, men vi maa dog gjøre Mere. Have vi her den Overbevisning, at det er tilstrækkeligt? Jeg tror gjerne, at de Herrer, der stemme for Flertallets Forslag have den, men de maa ogsaa lade os have Lov til at have vor Overbevisning, indtil vi blive overbeviste fra deres Side om, at det, man her byder os, er saaledes, at det virkelig kan tjene til Landets For-